

١
٢
٣
٤
٥
٦
٧
٨
٩

١٠
١١

١٢
١٣
١٤

شورای عالی حوزه‌های علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

واحد علمی - پژوهشی

مدرسه علمیه فاطمه الزهراء (سلام الله علیها) شهرستان آمل
پایان نامه سطح دو (کارشناسی)

عنوان پایان نامه:

بررسی موسیقی از نظر فقهی و روانشناسی

استاد راهنما:

سرکار خانم زینت السادات علمدار

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین محمد امین براتی

محقق:

زینب رضایی

بهار ۱۳۹۳

۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹

۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸

تجدیدیه:

ستایش بی حد خدایی را زبید که ما را بر توبه راهنمایی کرد همان نعمت توبه‌ای که آن را نیاخته‌ایم مگر به فضل و کرمش و اگر از فضل و کرمش همین یک نعمت را به حساب آوریم، خواهیم دید که عطای او در حق ما نیکو، و احساس دربارهی ما بزرگ و فضل و کرمش بر ما عظیم است.

(صحیفه سجاده، باب اول)

تقدیر

اگر قابل به تقدیر باشد تقدیر به بزرگ پیشوای انسانیت، مظلوم
اسماء و صفات حق، مولی امیرالمؤمنین علی (ع) و علمای بزرگی که
در جوار آن حضرت آرام گرفتند.

۷۱

۷۲

۷۳

تقدیر:

۷۴

با سپاس و قدردانی فراوان از استاد راهنمای عزیز و بزرگوارم، سرکار خانم زینت‌السادات علمدار که با راهنمایی‌های کارگشایشان در به ثمر رسیدن این پژوهش مرا باری رساندند و سپاس بی‌نهایت از همکاری معاونت محترم پژوهش، سرکار سید محدثه رضوی و تشکر ویژه از تمامی اساتید و بزرگوارانی که در تمامی مراحل تحصیل، دست باری گرهشان همراه من بود.

۷۶

همچنین از زحمات گل‌های کمپاب و گران‌های بوستان زندگی‌ام پدر و مادر عزیزم قدردانی می‌نمایم که در تمامی مراحل زندگی، باور و همراه من بودند و با حمایت‌های بی‌دریغشان، موجب گام برداشتن من در مسیر علم و ایمان شدند.

۷۷

۷۸

۷۹

همچنین بر خود فرض می‌دانم که از زحمات همسر فداکار و دلسوزم و خانواده عزیزم قدردانی نمایم.

۸۰

۸۱

۸۲

ضررهای جسمانی و هم به سبب ضررهای معنوی، مطابق آموزه‌های اسلام، آن را حرام دانسته‌اند. زیرا چنین پدیده‌ای طبعاً آدمی را از یاد خدا غافل می‌کند و عمر او را بیهوده و لغو می‌سازد.

پیشنهاد

از آنجایی که موسیقی اصوات و صداهایی است که در جسم و جان آدمی اثر می‌گذارد و نوعی از آن نیز باعث تحریک شهوات می‌گردد و سیستم دفاعی جامعه را به نابودی می‌کشاند، در نتیجه باید به طور جدی با این مساله برخورد کرد، و جرایم سنگین برای متخلفین آن در نظر گرفته شود. از جمله راه‌کارهایی که می‌توان در این زمینه ارائه داد: اطلاع‌رسانی از مضرات شوم این پدیده است و بهره‌گیری از سیستم اطلاع‌رسانی صدا و سیما و حتی پخش نکردن آهنگ‌های مضر از سوی آن می‌باشد که این امر نظارت بیشتر بر این رسانه عمومی را می‌طلبد و همچنین ساختن فیلمها و داستان‌هایی که در نتیجه گوش دادن به آوازهای غنایی سبب بروز بیماریهای جسمی و روحی فراوانی می‌گردد و اثرات مخربی بر فرد و جامعه می‌گذارد. در این زمینه می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد. همچنین با اعمال این روشها می‌توانند از هزینه‌های اقتصادی بسیاری که صرف درمان اینگونه امراض می‌گردد بکاهند.

منابع:

قرآن

۱. اسدالله، پاسخ به پرسشهای جوانان، ج ۱، چ ۴، قم، سبط اکبر، ۸۶.
۲. اسماعیل پور، علی، موسیقی در تاریخ و قرآن، بی جا، انتشارات ناس، ۶۸.
۳. الیاس، انطون، فرهنگ نوین، به ترجمه مصطفی طباطبایی، چ ۹، تهران، اسلامیه، ۷۳.
۴. امام شوشتری، محمدعلی، هنر موسیقی روزگار اسلامی، بی جا، وزارت فرهنگ و هنر، بی تا.
۵. امین خندقی، جواد، شناخت و بررسی شیطان پرستی، چ ۷، مشهد، آفتاب توس، ۹۰.
۶. امینی، عبدالحسین، الغدیر، به ترجمه اکبر ثبوت، چ ۸، تهران، مرکز چاپ و نشر بنیاد بعثت، ۸۶.
۷. انواری، حسن، فرهنگ بزرگ سخن، چ ۷، چ ۲، تهران، انتشارات سخن، ۱۳۸۲.
۸. آذرنوش، آذرتاش، فرهنگ معاصر عربی به فارسی، چ ۵، تهران، نشر نی، ۸۴.
۹. آریانپور کاشانی، عباس و منوچهر، فرهنگ فشرده فارسی به انگلیسی، چ ۲۷، تهران، امیرکبیر، ۸۳.
۱۰. بروجردی، آقا حسین، منابع فقه شیعه، ترجمه جامع احادیث الشیعه، به ترجمه عده ای از فضلاء، چ ۲۲، تهران، انتشارات فرهنگ سبز، بی تا.
۱۱. بروجردی، محمد ابراهیم، تفسیر جامع، چ ۵، تهران، انتشارات صدرا، ۶۶.
۱۲. جاهد، رضا، آیا می دانید، چ ۷، مشهد، سنبله، ۸۴.
۱۳. جباران، محمد، موسیقی و غنا در آینه فقه، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۷۸.
۱۴. چند تن از خاورشناسان، تمدن ایرانی به ترجمه عیسی بهنام، بی جا، انتشارات بنگاه، ۳۷.
۱۵. حسینی شاه عبدالعظیمی، حسین بن احمد، تفسیر اثنا عشری، چ ۱۰، تهران، انتشارات میقات، ۶۳.
۱۶. حسینی، مجتبی، پرسش ها و پاسخ ها (احکام موسیقی)، چ ۵، قم، نشر معارف، ۸۷.
۱۷. حسینی، محمد، فرهنگ لغات و اصطلاحات فقهی، چ ۳، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۸۹.
۱۸. حسینیان، روح الله، غنا و موسیقی در فقر اسلامی، تهران، انتشارات سروش، ۷۴.
۱۹. حقایق، بابک، بابک ریاحی پور، دایره المعارف بزرگ زرین، به ترجمه بابک ریاحی پور و دیگران، چ ۳، تهران، نشر آویژه، ۸۰.
۲۰. حیدری نراقی، علی محمد، رساله حقوق امام سجاد، چ ۵، قم، انتشارات مهدی نراقی، ۸۵.
۲۱. خامنه ای، علی، اجوبه الاستفتائات، قم، دفتر نشر معارف، ۹۰.
۲۲. خداداد شمس الدینی، معیارها و شرایط شادی در اسلام، فرهنگ کوثر، ۷۷، ۱۳۸۸، ص ۳۲.
۲۳. دستغیب، عبدالحسین، گناهان کبیره، چ ۷، قم، موسسه مطبوعاتی دارالکتاب (جزایری)، ۸۶.
۲۴. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، چ ۱۴، چ ۱۲، تهران، موسسه لغت نامه دهخدا، ۷۷.
۲۵. سبحانی، جعفر، مربی نمونه، چ ۴، قم، دفتر تبلیغات علم و زندگی، بی تا.
۲۶. سعیدیان، عبدالحسین، دایره المعارف نو، تهران، انتشارات علم و زندگی، بی تا.

۲۷. شاکرین، حمیدرضا، پرسش‌ها و پاسخ‌ها ج ۷، قم، دفتر نشر معارف، ۸۶.
۲۸. شفیق، محمد، پایان‌نامه بررسی احکام فقهی انواع موسیقی، ۸۲.
۲۹. صحت، علی، وسایل الشیعه، ترجمه صحت، بی‌جا، انتشارات ناس، بی‌تا.
۳۰. طایران، امن اله، شناخت قرآن، تهران، انتشارات مدحت، ۸۷.
۳۱. طباطبائی، محمدحسین، المیزان، به ترجمه محمدباقر موسوی، ج ۱۶، چ ۲۳، بی‌جا، بی‌تا، ۸۶.
۳۲. طبرسی، فضل بن حسن، مجمع‌البیان، ج ۷، تهران، دارالسوّه للطباعه و النشر، ۸۴.
۳۳. طیب، عبدالحسین، اطبیب‌البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱۰، تهران، انتشارات اسلام، ۷۸.
۳۴. عاملی، ابراهیم، تفسیر عاملی، ج ۶، تهران، انتشارات صدوق، ۶۰.
۳۵. عبداللهی خوروش، حسین، تاثیر موسیقی بر اعصاب و روان، ج ۵۳، بی‌جا، چاپ سپاهان، ۵۳.
۳۶. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چ ۳، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۶۹.
۳۷. غفاری، علی‌اکبر، من لایحضره الفقیه، به ترجمه غفاری، ج ۵، بی‌جا، نشر صدوق، بی‌تا.
۳۸. فارابی، ابونصر محمد بن محمد، احصاءالعلوم، به ترجمه حسین خدیو جم، چ ۲، بی‌جا، انتشارات علمی و فرهنگی، ۶۴.
۳۹. فیض کاشانی، محمدحسن، صافی، به ترجمه شریف صافی، ج ۵، چ ۲، قم، دفتر نشر نویدالاسلام، ۸۶.
۴۰. قرائتی، محسن، تفسیر نور، ج ۹، تهران، مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۸۳.
۴۱. قمی، علی‌بن ابراهیم، تفسیر قمی، به ترجمه جابر رضوانی، ج ۳، قم، بنی‌الزهراء، ۸۸.
۴۲. کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، به ترجمه محمد کمره‌ای، ج ۶، چ ۲، بی‌جا، اسوه، ۷۲.
۴۳. کلینی، محمد بن یعقوب، فروع کافی، ج ۶، چ ۵، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۸۶.
۴۴. مجلسی، محمدباقر، عین‌الحیات، ج ۵، قم، نشر بوکتاب، ۸۶.
۴۵. محمدی‌نیا اسدالله، بهشت جوانان، چ ۲۷، قم، سبط اکبر، ۸۷.
۴۶. مدنی تبریزی، یوسف، مسائل السئله، ج ۳، چ ۱۰، بی‌جا، دفتر معظم‌له، ۸۵.
۴۷. مسعود، حیران، فرهنگ رائدالطلاب، به ترجمه عبدالستار قمری، تهران، انتشارات یادواره کتاب، ۷۹.
۴۸. مشحون، حسن، تاریخ موسیقی ایران، تهران، فرهنگ نشر نو، ۸۰.
۴۹. مطهری، مرتضی، تعلیم و تربیت در اسلام، چ ۶۴، تهران، صدرا، ۸۸.
۵۰. مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۱۴، چ ۱۹، تهران، صدرا، ۸۴.
۵۱. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۱۷، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۷۴.
۵۲. منن، راجندر، اعجاز موسیقی درمانی، به ترجمه اسماعیل قهرمانی‌پور، چ ۲، تهران، صاحب کوثر، ۸۸.
۵۳. موسوی خمینی، روح‌الله، صحیفه امام، ج ۹، چ ۳، تهران سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۷۹.
۵۴. میرزاخان، حسین، مبانی فقهی و روانی موسیقی، چ ۲، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۶۹.
۵۵. نادری، نگار (بخش دانستیهای درباره ایران)، دایره‌المعارف دانش بشر به ترجمه عبدالحسین آذرنگ، ج ۲، چ ۲، تهران، نشر نو، ۸۳.
۵۶. نجفی خمینی، محمدجواد، تفسیر آسان، ج ۱۰، تهران، انتشارات اسلامیه، ۱۳۹۸.
۵۷. نوری طبرسی، حسن، مستدرک‌الوسائل، ج ۱۳، قم، موسسه آل‌البیت لإحياء التراث، ۱۳۲۰.
۵۸. نوری همدانی، احکام جوانان، چ ۴، بی‌جا، انتشارات مهدی موعود (عج)، بی‌تا.

۵۹. واحد، سینا، مقدمه‌ای بر شناخت موسیقی در اسلام، بی‌جا، الهام، بی‌تا.
۶۰. هاشم‌زاده، محمدرضا، مبارزه با گناه، قم، موسسه انتشاراتی امام عصر (عج)، ۸۳.
۶۱. هیئت محمد امین، اخلاق اسلامی، قم، دارانصار، ۸۵.

روزنامه و مجلات

۱. کاظم حائری، (غنا و موسیقی) فصل‌نامه تخصصی فقه اهل‌بیت، شماره ۴۸، محمود هاشمی شاهرودی، قم، ۸۵.
۲. ستاد اقامه نماز معاونت پرورشی، احکام ویژه دوره دبیرستان، چ ۳، تهران، انتشارات تربیت، ۷۸.
۳. سایت اینترنتی www.resekhoon

۴. Search English optimization by VBSEO